استفاده از منطق‌های جدید، در عین مدون نبودن آن‌ها

شاگرد:... منطق‌های جدید نیازش می‌شود؟

استاد: از نظر کلاسیک، بله، مبتنی‌بر منطق قدیم است. ولی جلوترها عرض کرده‌ام اصالً بشر دست خودش نیست و منطق جدید، بلکه منطق‌های جدید؛ که هنوز هم مانده است. خدا می‌داند چقدر منطق داریم؛ مثل آخوند و ابن‌سینا نمی‌توانند آن‌ها را به کار نگیرند.

شاگرد: یعنی به کار گرفته‌اند؟

استاد: بله، مدون نشده. مثالً در همین منطق، تواتر را به‌عنوان بدیهیات قبول دارند اما می‌گویند «یمتنع تواطیهم...»؛ از واژه امتناع استفاده می‌کنند. درحالی‌که امتناع برای منطق ارسطویی است و دو ارزشی است. اما در تواتر، که مثالً یکی می‌گوید مکه هست، دومی می‌گوید مکه هست و ... ، چه زمانی ممتنع می‌شود؟ پنج تا ممتنع می‌شود؟

شاگرد: به صفر میل می‌کند.

استاد: به صفر می‌رسد یا نه؟

شاگرد: میل می‌کند.

استاد: پس به امتناع نرسید. و حال اینکه امتناع و محال، صفر است. ببینید ریخت تواتر، ریخت منطق ارسطویی نیست. ولی آن را می‌آورند، چون چاره‌ای ندارند. وقتی منطق جدید نوشته شد، باید بگویید تواتر را در آن جا می‌آوردیم، ولی جایش آنجا نبود و آن را باید در حساب احتمالات بیاوریم و ... .

والحمد لله رب العالمین

بازبینی #3
ایجاد شده 14 سپتامبر 2024 17:01:31 توسط ... .
به روزرسانی شده 6 فوریه 2025 12:28:22 توسط ... .